

Diversitat de **BiDes**

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

Concurs de lectura “Joc del dau” de la Biblioteca Marta Mata de Cornellà de Llobregat/Concurso de lectura “Juego del dado” de la Biblioteca Marta Mata de Cornellà de Llobregat

Anna Salvia Hortal

Biblioteca Marta Mata. C.Rubió i Ors, 184

934 800 602

<http://www.cornella.cat/biblioteques>

salviaha@diba.cat

Resum:

El concurs de lectura del Joc del Dau és una activitat de foment de la lectura adreçada a infants de 7 a 12 anys dividit en dues categories d'edats.

Es tracta d'un joc que consisteix en el llançament d'un dau gegant el qual selecciona quina temàtica de llibres et tocarà llegir.

Cada cara del dau porta un dibuix que identifica sis gèneres del fons d'imaginació: aventures, animals, por, detectius, poesia i còmic. Els llibres es troben dins d'unes capses identificades cadascuna amb el dibuix corresponent.

Cal passar dues proves durant el joc, i cada participant té una tarja on es va anotant els títols llegits i les proves superades.

El guanyador de cada categoria és qui ha llegit més llibres i per tant ha passat les proves. Hi ha primer i segon premi per a cadascuna de les categories i un diploma per a tots els participants. Finalment es fa un acte de lliurament dels premis.

Resumen:

El concurso de lectura “Juego del dado” es una actividad de fomento de la lectura dirigida a público infantil de 7 a 12 años dividido en dos categorías de edades.

Este juego consiste en el lanzamiento de un dado gigante el cual selecciona qué temática de libros tendrás que leer.

Cada cara del dado tiene un dibujo que identifica seis géneros del fondo de imaginación: aventuras, animales, miedo, detectives, poesía y cómic. Los libros se encuentran dentro de unas cajas identificadas cada una con el dibujo correspondiente.

Hay dos pruebas durante el juego, y cada participante tiene una tarjeta dónde va anotando los títulos leídos y las pruebas superadas.

El ganador de cada categoría es el participante que ha leído más libros y ha superado las pruebas. Hay un primer y un segundo premio para cada categoría y un diploma para todos los participantes. Finalmente se realiza un acto de entrega de premios.

Summary:

The "Game of dice" reading contest is a reading promotion activity aimed at children from 7 to 12 years divided into two age groups . To play this game we need a giant dice with an image in every side. Each image is related to six reading topics of fiction books: adventures, animals, fear, detectives, poetry and comics. The books are grouped by every topic in different boxes. Children throw the dice to start playing and choose a book. There are two tests during the game and every child has a card where the books titles are recorded as well as the tests they have succeed. The child who has read more books and has succeed the tests is the winner of every age group. There is a first and a second prize for every group and a diploma for all participants. In the end there is an awards ceremony.

Paraules clau: concurs de lectura, infants, fons d'imaginació, foment de la lectura, categories, joc del dau.

Palabras clave: concurso de lectura, público infantil, fondo de imaginación, fomento de la lectura, juego del dado.

Keywords: reading contest, children, fiction books, reading promotion, game of the dice

1. Introducció

La biblioteca Marta Mata va ser inaugurada l'any 2009 i va ser la segona biblioteca oberta a Cornellà i la primera de proximitat, està situada al barri Centre de la ciutat.

Els primers 2 anys es van realitzar les activitats habituals de foment de la lectura de tota biblioteca pública seguint la línia de la biblioteca Central, amb activitats per a infants, joves i adults. El 2011 es va pensar en organitzar un concurs de lectura a la manera dels

concursos de “super-lector” i que fos diferent al format que feia anys que ja es feia a la biblioteca Central i així cada biblioteca tindria un concurs de lectura distintiu amb uns mateixos objectius comuns de xarxa, el concurs de la biblioteca Marta Mata es realitzaria en un altre període de l'any. Així, l'estiu del 2011 es va dur a terme a mode de prova el primer concurs del “Joc del Dau” durant els mesos de juliol, agost i setembre. La prova pilot va tenir molt bona acollida i vam començar a dissenyar el projecte pel 2012.

2. Objectius del concurs:

- Fomentar la lectura als infants d'edats de 7 a 12 anys, donant a conèixer als diversos gèneres, matèries i autors del fons de ficció que es troba a l'àrea infantil
- Fer que els participants s'engresquin d'una manera lúdica a saber quin tipus de lectures els agrada més.
- Difusió del fons de ficció de l'àrea d'infants
- Donar a conèixer autors/res i diferents gèneres de ficció perquè els infants descobreixin i defineixin un gust propi de lectura

3. Com funciona?

3.1 Tasques prèvies

L'equip de l'àrea d'infants fa una selecció prèvia de llibres del fons de ficció distingint per temàtiques i per edats als que van adreçats. Les temàtiques són les següents:

- Còmics (60 títols)
- Animals (45 títols)
- Detectius (20 títols)
- Por (46 títols)
- Aventures (60 títols)
- Poesia (15-20 títols)

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

Un cop feta la selecció es col·loquen en capsos transparents separant temàtiques i categories: els d'imaginació pels infants de 7 a 10 anys i aquells adreçats als d'11 a 12 anys. Hi ha 2 capsos de cada temàtica.

Prèviament s'ha creat un dau gegant fet amb cartró. A cada cara del dau enlloc de números hi ha una imatge-dibuix que indica una temàtica, quan es llença el dau la imatge és la que decideix de quina capsos cal escollir el llibre a llegir. Els llibres es prestaran als participants en el taulell de préstec de l'àrea d'infants.

S'elaboren unes targes per a cada participant, en cada una s'indica: títol prestat, nom del participant i edat i llibres llegits en una taula que continua a la part del darrera, per cada llibre llegit s'enganxa un gomet de color (gomet vermell per la categoria de 7-10 anys, gomet verd per la categoria d'11-13 anys), els gomets serveixen per comptar el nombre de llibres el darrer dia del joc.

3.1.1 Preparació de les proves

Es fan dues targes:

- Una es lliura al participant un cop llegit el cinquè llibre on hauran de redactar un rodolí sobre el conte llegit.
- L'altra és pel desè llibre llegit on cal redactar un nou final pel conte llegit.

Confecció i disseny del diploma per a cada participant.

3.2 Altres tasques

- La sala infantil es decora amb lletres grans de colors amb el títol del concurs a les parets i el dau es col·loca a sobre una taula amb serpentes i altres motius.
- Contractació d'un espectacle familiar per la festa de cloenda i lliurament de premis.
- Compra dels premis als guanyadors/es i confecció d'un diploma per a cada participant.
- Quan es sap la data de la festa de cloenda es convida el regidor/a corresponent i/o alcalde al lliurament de premis.

3.3 Concurs

- Cada participant ha de llençar el dau i escollir una lectura de la capsa corresponent, després tot seguit passa pel taulell de la sala i el personal li realitza el préstec de l'exemplar escollit, quan abans el retornin abans podran llegir-ne un altre.
- Quan es retorna cal passar altre cop pel taulell i el personal de la biblioteca els demana quin és l'argument de la lectura i cal respondre oralment, ens cas de que fos de poesia han de recitar un poema del llibre llegit.
- Quan s'enduen en préstec el cinquè llibre se'ls lliura una fitxa a cada participant en la qual hauran d'escriure un rodolí sobre el conte que s'han llegit al moment de tornar el llibre, o redactar una història on hi ha de constar uns personatges concrets (és el cas del concurs del 2015).
- Amb el desè llibre prestat se'ls lliura una altra tarja en la qual han de redactar un nou final pel llibre.

1a prova categoria de 7 a 10 anys:

Escriu una història a on hi surtin:

- Un extraterrestre
- Un bosc
- Un gat
- Un gegant

I tots el personatges que et vinguin de gust

1a prova categoria d'11 a 13 anys:

Escriu una història a on hi surtin:

- Un pagès
- Un pingüí
- Un elf
- Un desert

I tots el personatges que et vinguin de gust.

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

El concurs el guanya aquell participant que ha llegit més lectures i ha fet totes les proves.

Hi ha 2 premis per a cada categoria. Els premis són jocs de taula diversos, lot de llibres d'imaginació, o una tauleta tàctil pel primer premi de la categoria dels més grans, depenent del pressupost anual.

Finalment es convoca als participants i famílies a la festa de cloenda i acte de lliurament de premis.

3.4 Protocol de l'acte de cloenda

El concurs té una data de tancament i posteriorment es fixa la data de l'acte del lliurament dels premis i diplomes. Per aquest acte es contracte un espectacle familiar d'animació a la lectura, de música i/o narració de contes.

L'acte és presentat per la direcció de la biblioteca, la qual presenta al càrrec institucional assistent, alcalde o regidor/a, i es procedeix al lliurament dels diplomes i s'avisava als participants un per un. El director/a els va cridant i l'alcalde fa el lliurament, tant dels diplomes com dels premiats.

En acabar es fa una foto de grup amb el càrrec institucional assistent, el qual fa la cloenda de l'acte. Després es farà l'espectacle i en acabar tots els participants poden recollir un obsequi.

3.5 Periodicitat

El concurs es realitza del mes de febrer a l'abril de cada any.

Es va realitzar ininterrompudament del 2012 al 2015. Entre el 2016 i 2017 es va deixar de fer per poder participar conjuntament amb la resta de biblioteques de Cornellà en el concurs Atrapa-llibres que organitza cada any el Consell de Literatura Infantil i Juvenil (CLIJ). Al 2018 s'ha reiniciat incorporant les lectures del concurs Atrapa-llibres en el concurs del "Joc del Dau".

3.4 Canvis pel 2018. Nou funcionament

S'han actualitzat les fitxes de participació i les proves, el concurs el guanya tot participant que es llegeixi totes les lectures del Premi Atrapa-Llibres. Cada número del dau és una categoria del fons infantil d'imaginació i n'hi ha una que fa referència als llibres del concurs Atrapa-Llibres.¹

4. Alguns indicadors

Nombre de participants per any i per categories:

ANYS	Participants inscrits	Participants categoria de 7 a 10 anys (que han acabat el joc)	Participants categoria d'11 a 13 anys (que han acabat el joc)
2012	54	33	21
2013	66	40	26
2014	38	10	11
2015	34	15	19
Total en 4 anys	192 inscrits	98	77

Algunes dades destacables :

L'any 2012 augmenta el préstec de còmic infantil entre els primers mesos d'inici del joc un 15 %, els d'imaginació de 10 a 13 anys augmenten un 42%.

El 2013 entre gener (abans de començar el concurs) i el mes de febrer, augmenta el préstec dels d'imaginació de 7-10 anys un 25% i d'11-13 anys un 32%, el còmic un 17% i la poesia passa de prestar-se una mitjana de 2-3 documents al mes a 32 documents.

El 2014 els d'imaginació augmenten un 20%, còmic un 64 % i la poesia passa de no prestar-se quasi bé res a prestar-se 13 documents al mes.

¹<https://www.clijcat.cat/Atrapallibres-Inscripcio-i-Bases>

Diversitat de **BiDes**

15es JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Barcelona, 10 i 11 de maig de 2018

El 2015 els indicadors més destacables es donen entre febrer i març amb un augment del 45 % de préstec de còmic i el 80% en la poesia, els d'imaginació un 4%.

S'han llegit una mitjana de 300 llibres en cada concurs, amb una quantitat més alta en la categoria dels més petits: de 7 a 10 anys.

5. Recursos

5.1 Recursos econòmics

- Partida d'activitats de la biblioteca del pressupost municipal (per contractar l'espectacle de cloenda i lliurament de premis)
- Partida de material No inventariable (per a fer les targetes o fitxes per a cada participant i els diplomes)

5.2 Recursos humans

Està implicat tot el personal de la biblioteca ja que per l'àrea infantil s'hi fan rotacions setmanals. La responsable de l'àrea d'infants és qui ho dinamitza.

6. Difusió

Es fa difusió per e-mail a les Associacions de Mares i Pares escolars a través del Departament de Polítiques de Família de l'Ajuntament i a les escoles en general amb l'ajuda del Departament d'Ensenyament. Tot i així la gran part de participants són els propis usuaris de la biblioteca que tenen ja l'hàbit de venir.

Es difon la informació a les xarxes socials de les biblioteques de Cornellà i a la web i butlletí municipal, així com a la Biblioteca Virtual de la Xarxa de Biblioteques Municipal de la Diputació de Barcelona. Per a la difusió s'ha usat les imatges dels personatges del portal infantil Gènius de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona:

<http://genius.diba.cat/>

7. Conclusions

Durant els anys que s'ha desenvolupat el concurs de lectura Joc del Dau s'ha observat que es fidelitzen usuaris infantils , i que tot i ser un concurs i per tant una competició, al ser un joc lúdic ajuda a crear lectors i lectores no habituats a llegir regularment.

El fet de que el joc es desenvolupi diàriament a la sala infantil fa que sorgeixin nous participants quan veuen als altres jugar i demanen informació. També és important la decoració de la sala i que el dau sigui d'una mida força gran.

Només el primer any el préstec general del fons infantil va augmentar un 2% respecte a l'any anterior i els usuaris amb carnet s'incrementen un 25%, així com els usuaris actius de préstec que hi ha una pujada d' un 54%.

A tall d'exemple, entre el mesos de gener (abans de l'inici del joc) i febrer del 2013 els usos del servei de préstec d'infants entre 5 i 14 anys augmenta un 52%.

Veiem com aquesta experiència compleix les funcions bàsiques de la Biblioteca Pública, com diu el Manifest de la IFLA/Unesco en la primera de les seves missions: la biblioteca ha de "Crear i fomentar els hàbits de lectura en nens i nenes des dels primers anys" , també implica als pares i mares en l'educació dels fills en el foment de la lectura d'una forma lúdica i divertida.²

²http://www.cobdc.org/publica/manifestos/manifest_bp.html